

СТ А Н О В И Щ Е

върху дисертационен труд за придобиване на ОНС “доктор”

от проф. д-р **Мариана Матеева Петрова**,
професор по Икономика и управление (ИСМА)
професор по Информатика и компютърни науки (ВУАРР)
доцент по научна специалност: 05.02.08 Приложение на ИТ в икономиката
(ВТУ „Св.св. Кирил и Методий”)

на дисертационния труд на **ТАЛГАТ БАБАШЕВИЧ УТЕУБАЕВ**

на тема: **Управление на човешките ресурси на предприятията в условията на Евразийския икономически съюз**

Област на висшето образование: 3. “Социални, стопански и правни науки”,
Професионално направление: 3.7. “Администрация и управление“
Научна специалност: Социално управление

Становището е изготвено на основание на решение от 08.06.2018 г. на научното жури, формирано със Заповед № 511/01.06.2018 г. на Ректора на СА „Д. А. Ценов“ – Свищов.

1. Данни за докторанта и докторантурата

Със заповед № 179/27.02.2018 г. на Ректора на СА „Д. А. Ценов“ Талгат Бабашевич Утеубаев е записан като докторант на самостоятелна подготовка в научна област 3 „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.7 „Администрация и управление“, научна специалност „Социално управление“ за разработване на дисертационен труд на тема „УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ НА ПРЕДПРИЯТИЯТА В УСЛОВИЯТА НА ЕВРАЗИЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ СЪЮЗ“ към катедра „Мениджмънт“, факултет „Мениджмънт и маркетинг“ на Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов за срок от 3 години.

Учебният и индивидуалният план за обучение на Талгат Бабашевич Утеубаев като докторант свободна подготовка са изпълнени предсрочно.

Разработеният в завършен вид и обем дисертационен труд Талгат Бабашевич Утеубаев е предоставил на членовете на катедра „Мениджмънт“ за предварително обсъждане. В свое заседание на 28.05.2018г. катедрения съвет единодушно взе следните решения – за отчисляване с право на защита, откриване на процедура по публична защита, утвърждаване на състав на научно жури и определяне на дата за публична защита. Със заповед № 511/01.06.2018 г. на Ректора на СА „Д. А. Ценов“ – Свищов е открита процедура по публична защита на дисертационния труд на Талгат Бабашевич Утеубаев. При реализирането на дисертацията не са допуснати нарушения, като са спазени всички нормативни изисквания.

2. Общо представяне на дисертационния труд:

Дисертационният труд се състои от увод, изложение в три глави, заключение, списък на използваната литература (145 източника, от тях 87 на кирилица, 58 на

латиница и 29 Интернет източници). Изложението съдържа основния авторски текст, представен в обем от 223 страници и 4 приложения. В основния текст се съдържат 25 илюстрации и 28 таблици. Броят на публикациите по дисертационния труд е 15.

Обектът и предметът на изследването са ясно и поотделно дефинирани:

Обект на изследване са човешките ресурси на микро - и макро ниво в условията на Евразийския икономически съюз (ЕИС).

Предмет на изследване е управленския механизъм, способстващ за формиране и развитие на конкурентоспособни човешки ресурси в условията на ЕИС.

Цел на дисертационния труд е изучаване на теоретическите и практически аспекти на управление на човешките ресурси и разработка на препоръки за усъвършенстване механизма за управление на човешките ресурси на микро - и макрониво в условията на Евразийския икономически съюз.

Целта и задачите на дисертационния труд съответстват на актуалните потребности на управленската практика. Поставената цел е значима за икономическата система, а решаването на задачите осигурява нейното постигане.

Дисертационният труд, представен от Талгат Бабашевич Утеубаев съответства на изискванията по чл. 32 от Правилника за прилагане на ЗРАС в СА „Д. А. Ценов“. Представената разработка е оригинална.

3. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд.

Дисертацията е посветена на изключително актуален, от гледна точка на пълноценното използване на човешките ресурси на всички нива на съществуващите системи на управление проблем, който има решаващо значение, както за теорията на управлението, така и за практиката.

Актуалността и значимостта на изследвания проблем е обоснована убедително.

Ефективното управление на човешкия капитал на предприятието в условията на информационната икономика открива нови възможности за повишаване на продуктивността на труда, за решаване на задачи, които до неотдавна изглеждат практически неразрешими, днес създават условия за по-нататъшно иновационно развитие и нарастване на стойността на предприятието.

Изследователската теза е правилно формулирана и моделира логиката на дисертационното изследване и приложения аналитичен инструментариум.

За постигането на целта на този труд са използвани редица общи и специални методи: методите на системния подход, социологическото изследване, анкетиране, методите за сравнение, класификация, групировка, статистически методи за анализ, прогнозиране, SWOT-анализ.

Дисертационния труд е структуриран в съответствие с поставената цел, научноизследователските задачи, работната теза, обекта и предмета на изследването и отразява подхода на автора към изследваната тема. Изложението съдържа основния авторски текст, представен в обем от 223 страници и 4 приложения.

Разработката е написана на правилен и достъпен научен език, което допринася за убедителност на изложението и непосредственост при възприемането.

Авторефератът е в обем от 63 страници. Той е издържан в структурно отношение и коректно отразява логиката и последователността на дисертационния труд.

4. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

А. Научни резултати.

1. Обоснована е необходимостта от усъвършенстване на традиционните и внедряване на нов механизъм за формиране и развитие на човешките ресурси. За пълно разбиране на научните категории се предлага авторското тълкуване на категорията "човешки ресурси".

2. Актуализирана е същността на управление на човешките ресурси в условията на международна интеграция, като се вземе предвид авторското тълкуване на категорията "човешки ресурси".

Б. Научно-приложни резултати.

1. Направена е комплексна оценка и анализ на човешките ресурси на микро и макро ниво в контекста на новата интеграционна асоциация – ЕИС на основа на статистически данни, прогнози, международни рейтинги и експертни социологически изследвания.

2. Предлага се механизъм за подобряване на процеса на управление на човешките ресурси в условията на свобода на движение на работна сила в рамките на ЕИС, чиято отличителна особеност е създаването и функционирането на Единна интегрирана Евразийска електронна борса на труда, която решава проблема с нелегалната трудова миграция и развитието на единен пазар на труда.

3. Създаден е механизъм за интегриране на образованието и бизнеса въз основа на публично-частното партньорство, като се определят стратегическите цели, насоките и очакваните резултати от взаимодействието между образователната институция и работодателите при формирането и развитието на човешките ресурси.

4. Разработен е модел на система за мотивация на служителите, който се различава в многоетапния подход към прилагането на методи за управление в зависимост от потенциала на служителя, което позволява съществено да се подобри производителността и ефективността на работа на компанията.

5. Оценка на личния принос на кандидата

Рецензията на дисертационен труд на тема „Управление на човешките ресурси на предприятията в условията на Евразийския икономически съюз“ е добросъвестно осъществено научно-приложно изследване.

Нямам съмнение за личния принос на докторанта, изразяващ се в задълбочено изследване, творческо осмисляне и доразвиване на теорията и методологията, фундаменталните проблеми на ефективното управление на човешкия капитал на предприятието в условията на информационната икономика.

Поставените научноизследователски задачи са реализирани в пълна степен, което е отразено в съответстващата структура на този дисертационен труд.

6. Лични впечатления

Познавам докторанта от 2014 г., когато беше зачислен като докторант в ИСМА, Рига, Латвия, и като негов научен ръководител в ИСМА (а след това и в СА „Д.А.Ценов, Свищов). Същият се отличава с ерудираност, креативност, мениджърски подход, отговорност, професионален опит, познава проблемите на мениджмънта на човешките ресурси, с умение да откроява проблемите, с визия за тяхното разрешаване, което е демонстрирано и в самия дисертационен труд.

7. Публикации и участия в научни форуми

Докторантът е представил 15 публикации: от тях три с импакт фактор/ранг, които съответстват на темата на дисертацията и отговарят в количествен аспект на изискванията по чл. 32 от Правилника за прилагане на ЗРАС в СА „Д. А. Ценов“.

8. Критични забележки, въпроси и препоръки

Препоръчително е научните изследвания на докторанта да продължат и в бъдеще по изследваната проблематика и резултатите от тях да бъдат публикувани в международни издания, за което докторантът има богат практически опит и научен потенциал.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд, разработен от Талгат Бабашевич Утеубаев е завършен труд с постигнати значими научни и научно-приложни резултати, с подчертана научно-практическа приложимост, съответства на изискванията за придобиване на образователна и научна степен **“доктор”** на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ.

Оценка на дисертационния труд

Като взех предвид достойнствата на дисертационния труд, общата научна и практическа дейност на докторанта, неоспоримите му лични качества, постигнатите значими резултати в дисертационния труд, с **пълна убеденост давам положителна оценка** и препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да се присъди на Талгат Бабашевич Утеубаев образователна и научна степен **“доктор”** по област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки; професионално направление 3.7. Администрация и управление, научна специалност „Социално управление”.

25.06.2018 г

Член на журито:

(проф. д-р Мариана Петрова)